

Tampereen kaupunki Asemakaavoitus
Frenckellinaukio 2 B
33101 Tampere

Viite: Kommenttipyyntö TRE:5198/10.02.01/2019

Kissanmaa, Kaleva, Uusikylä, Hakametsän urheilualan uudistaminen, asemakaava nro 8792, Tampere

Tampereen kaupunki on toimittanut tiedoksi mahdollista kommentointia varten Pirkanmaan ELY-keskukseen (ELY-keskus) Hakametsän urheilualan asemakaavan muutosluonnoksen siihen liittyvine aineistoinen. Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa Hakametsän urheilualan kehittäminen liikunnan, urheilun ja liikuntatutkimuksen kampukseksi. Kaavalla tavoitellaan alueelle myös asuinrakentamista.

Kaava sisältyy rakennetun kulttuuriympäristön lähtökohdista ELY-keskuksen MRL 18.2 §:n mukaisen valvontatehtävän piiriin. Kaavaan liittyy myös luonnonsuojelun sekä melun hallinnan ja maaperän haitta-aineista johtuvia kysymyksiä.

ELY-keskus on tutustunut kaavan 8792 valmisteluvaiheen aineistoon ja esittää seuraavaa huomioit kaavan jatkosuunnitteluun.

YLEISTÄ

Kaavamuutoksella tiivistetään kaupunkirakennetta tehokkaalla joukkoliikenteen vyöhykkeellä. Alue on saavutettavissa hyvin kaikilla liikumismuodoilla ja kaavaa laadittaessa pyritään huomioimaan myös keskuspuistoverkoston ja viheryhteyksien vahvistamisen tarpeet. ELY-keskus katsoo Hakametsän alueen asemakaavallisen suunnittelun näistä lähtökohdista perustelluksi, kun otetaan huomioon alueen kaupunkikuvallinen jäsentymättömyys ja alueen kehittämisen tarpeet. Alueen kaavasunnitteluun liittyy erityinen tarve ratkaista rakennussuojelukysymykset sekä tunnistaa muuttuvan maankäytön vaikutukset maankunnallisesti merkittävään Kissanmaan, Hipposkylän, Hakametsän arvoaluekokonaisuuteen nähden.

Luonnosvaiheen kaavaratkaisu pohjautuu yleissuunnitelmaan sekä konsepti- ja toteutuskielipailuun ja tämän pohjalta laadittuun viitesuunnitelmaan. Tässä yhteydessä on tutkittu alueen täydennysrakentamisen mahdollisuuksia ja alueen toimintojen jäsentelyä. Näissä tarkasteluissa myönteisenä lähtökohtana on ollut alueen ydinkohteen 1965

rakennetun jäähallin arvojen ja aseman säilyttäminen kaupunkikuvassa. ELY- keskus katsoo, että näitä asemakaavoitusta edeltäviä suunnitelmia voidaan hyödyntää kaavamuutoksen tausta- ja selvitysaineistona. Näitä oikeusvaikutuksettomia suunnitelmia ei kuitenkaan voida pitää asemakaavassa tehtävien ratkaisujen perusteena sellaisenaan eikä asemakaavan yhteydessä laadittavaa vaikutusten arviointia myöskään tule korvata näillä kaavaprosessia edeltäneillä suunnitelmilla.

Asemakaavan yhteydessä on laadittu runsas joukko selvityksiä, joiden pohjalta asemakaavan vaikutuksia on mahdollista arvioida. Kaavan luonnosvaiheen nähtävillä olon ja lausuntokierroksen yhteydessä kaavaselostuksen kirjattu vaikutusten arviointi on vielä kuitenkin suppea. ELY- keskus korostaa, että kaavan valmisteluvaiheessa (luonnoksen nähtävillä olo) kaavaselostuksessa tulisi esittää kattava vaikutusten arviointi, jotta varmistetaan osallisten mahdollisuudet ilmaista mielipiteensä suunnitelmista. Vaikutusten arviointi edellyttää jatkossa täydentämistä, jotta kaavaratkaisuun ja kaavaselostuksessa esitettyihin johtopäätöksiin on mahdollista ottaa kantaa.

KULTTUURIHISTORIALLISET ARVOT

Suunnittelualueelle sijoittuva Hakemetsän vuonna 1965 valmistunut jäähalli kuuluu keskeisenä kohteena Kissanmaan, Hipposkylän ja Hakametsän jäähallin maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön. Avoimelle paikalle sijoittuvalla jäähallilla voidaan katsoa olevan merkittävää ympäristöarvoa maamerkinä sen erityisten arkkitehtonisten ja rakennusteknisten arvojen sekä urheiluhistoriallisen ja paikalliskulttuuriin liittyvän arvon ohella.

Kaavaa laadittaessa ja aluetta kehitettäessä keskeistä on jäähallin ja sen ympäristön muutoskestävyyden riittävä arviointi sekä hallin aseman säilyttäminen kaupunkikuvassa. Kaavaluonnoksessa jäähalli osoitetaan suojelumerkinnällä sr-8, joka turvaa rakennuksen arvot ”*Rakennustaiteellisesti arvokas ja kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas ja kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy*”.

Kaupunkikuva- ja kulttuuriympäristöselvityksessä (2014) jäähalli on myös todettu kaupunkikuvallisesti merkittäväksi. ELY-keskus näkee, että aluetta kehitettäessä on erityisen tärkeää pyrkiä säilyttämään jäähalli itsenäisenä hahmotettavana kokonaisuutena huomioiden arvokkaimmat väylien kautta avautuva näkymät. Selvityksen maisema-analyysikartassa ja kaupunkikuvallisessa analyysikartassa on esitetty merkittäviä säilytettäviä ja kehitettäviä näkymäsuuntia, joiden säilymistä ja muodostumista on tarpeen tarkastella asemakaavatyön tulevaisuudessa vaiheissa lisää.

Vaikutusten arvioinnin vielä puuttuessa havainnekuvat ovat keskeisiä uuden rakentamisen myötä syntyvän muutoksen hahmottamisessa. Havainnekuvia on luonnosvaiheessa esitetty valikoiden. Esimerkiksi pitkiä näkymiä Kissanmaankadun suunnasta tulisi vielä tarkastella siten, että huomioidaan AL/1852 kortteliin sekä C-10/1854 mahdollistettu rakentaminen

etäämmältä katsottuna. Uuden rakentamisen vaikutuksia tulisi myös tarkastella siten, että muusta rakennuskannasta poikkeavien pysäköintitalojen vaikutukset havainnollistettaisiin. Havainnekuvia olisi tarpeen tarkistaa myös kaavaratkaisuun nähden; torimaiselle aukiolle (tym 6) esitetään mm. pelikenttää, mikä saattaa vaikuttaa Hervannan valtavyylältä avautuvaan näkymään. Myös poistuva puusto ja istutettavaksi esitetty puusto ja muut aukiolle aiottu toiminnot voivat vaikuttaa hallin suuntaan avautuvien keskeisten näkymälinjojen säilyttämiseen, mikä on tarpeen huomioida jatkossa havainnekuvia laadittaessa ja vaikutuksia arvioitaessa.

Kaavaselostukseen on jatkossa tarpeen täydentää vaikutusten arviointi rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten osalta. Arvioinnissa on tarpeen käsitellä kattavasti vaikutukset kulttuuriperintöön ja kaupunkikuvaan.

ILMASTOVAIKUTUKSET

Kaavan merkittävyys ja tavoiteltu rakentamisen määrä huomioon ottaen asemakaavamuutoksen yhteydessä olisi perusteltua määritellä ilmastoa koskevat tavoitteet ja arvioida myös ratkaisun ilmastovaikutuksia suhteessa HINKU- tavoitteisiin.

Jatkosuunnittelussa olisi toivottavaa kaavan sisällytettävien toteutusta ohjaavin määräyksin pyrkiä edistämään ilmastotavoitteita. Myös ilmastomuutokseen sopeutumista tulisi tarkastella täydentyvässä kaavan vaikutusten arvioinnissa riskinarvioinnin näkökulmasta. Tiiviissä kaupunkirakenteessa on tarpeen kiinnittää huomiota sään ääri-ilmiöiden voimistumiseen ja tähän liittyen mm. hule- ja tulvavesivaikutuksiin, lämpösaarekeilmiöön ja varjostukseen.

MELU

Kaavan liittyä meluselvitys, jossa melun leviämistä on tarkasteltu luonnoksen mahdollistamilla rakennusmassoilla. ELY- keskus kiinnittää huomiota melua koskevien suunnitteluohjeiden soveltamiseen selvityksessä ja korostaa, että käyttötarkoituksen muuttuessa kaavamuutoksen alainen alue tulee tulkita uudeksi asuinalueeksi. Alueen suunnittelussa tulee melun osalta soveltaa Vnp 993/1992 mukaisia suunnittelun ohjeita. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että yömelu on suunnittelussa mitoittava tekijä uusilla asuinalueilla yöliikenteen ollessa suurempi kuin 5 %. Kaavan meluselvityksen tarkastelulähtökohdaksi otettujen ns. vanhan alueen suunnitteluohjeiden soveltaminen saattaa johtaa tilanteeseen, etteivät terveellisen ja viihtyisän asuin ympäristön vaatimukset toteudu.

Jatkosuunnittelussa asuin ympäristön terveellisuuden ja yleisen asumisviihtyvyyden kannalta meluvaikutusten arviointia on tarpeen täydentää siten, että melun hallintaa tarkastellaan jatkossa uuden alueen ohjeiden näkökulmasta. Selvityksen perusteella yöajan ohjeet ulko-oleskelualueilla vaikuttaisivat kaavaluonnoksen mukaisella ratkaisulla täyttyvän. Asumiseen osoitetuilla korttelialueilla on vielä tarpeen kehittää melumääräyksiä asuntojen

avautumisesta. Määräyksessä tulisi varmistaa, että päivämelun saavuttaessa 55-60 dB:n tason huoneistot avautuvat myös ns. hiljaisen julkisivun puolelle tuuletuksen järjestämiseksi. Hiljaisella julkisivulla tarkoitetaan julkisivua, jolla piha-alueen ohjeavot täyttyvät eli uudella asuinalueella päivällä alle 55 dB(A) ja yöllä alle 45 dB(A).

Meluvaikutuksia arvioitaessa tulee ottaa huomioon, että parvekelasituksella tarkoitetaan lähtökohtaisesti rakennetta, jossa lasit aukeavat ja niiden väliin jää rako (tuulettuminen). Tällöin ulko-oleskelualueen suunnitteluohjeavon tulee edelleen täyttyä parvekkeella. Mikäli lasitus on ulkoseinän kaltainen, joko kiinteä tai avattava, kyseessä on viherhuone, jolloin tila on katsottava puolilämpimäksi tai lämpimäksi huoneiston osaksi mutta ei kuitenkaan asuinhuoneeksi. Myös viherhuoneen osalta suunnittelussa tulee soveltaa ulko-oleskelualueen meluohjeavvoja. Lisäksi tulee ottaa huomioon, ettei viherhuoneen taakse tule sijoittaa huonetiloja, joihin raitis ilma otettaisiin vain viherhuoneen kautta. Myöskään koneellinen jäähdytys ei korvaa edellä esitettyjä vaatimuksia tuuletuksen järjestämisestä.

VIHERVERKOSTO

Kaavaluonnoksen mukaisella ratkaisulla pyritään vahvistamaan suunnittelualueen itäosassa olevaa viheryhteyttä ja alueen pohjoisosaan on osoitettu myös viheryhteys osaksi keskuspuistoverkoston. Ratkaisulla pyritään huomiomaan keskuspuistoverkoston yhteyksien tarpeet. Puistoverkoston viher- ja virkistysyhteyksien jatkuvuuden huomioon ottaminen on kaavan jatkosuunnittelussa edelleen tärkeää.

Kaavaluonnoksen mahdollistaman uudisrakentamisen myötä puistoalueiden maankäyttö muuttuu osin asuin- ja liikerakentamiseen. Kaavan vaikutusten arviointiin tulisi jatkossa sisällyttää arviointia poistuvien puistoalueiden vaikutuksesta suhteessa viherverkostokonaisuuteen ja virkistykseen soveltuvien puistoalueiden riittävyteen. Tässä yhteydessä on tarpeen kiinnittää huomiota käyttäjämäärien ennakoituun kasvuun ja sen vaikutuksiin. Viherverkostoa tarkasteltaessa tulee myös ottaa huomioon jäljempänä lausunnossa esitetyt luonnonsuojeluun liittyvät näkökohdat.

PIMA

Alueen maaperää on tutkittu kaavamuutoksen yhteydessä (4.3.2022). Raportista ilmenee tutkittavan alueen olevan melko suuri verrattuna tutkittujen näytteiden määrään. Alueella on 1-4 metriä täyttömaata, jonka alkuperästä tai pilaantumattomuudesta ei ole varmuutta. Myös alueella tehtyihin tutkimuksiin liittyy tiettyä epävarmuutta. Raportin mukaan yksi tutkimuspiste vastaa noin 3 200 m² suuruista maa-aluetta, eikä Hakametsän jäähallin eteläpuolella ole tehty lainkaan tutkimuksia. Näytteet on otettu kairaamalla ja ne ovat siten varsin pistemäisiä ja edustavat pientä maa-alaa. Haihtuvien yhdisteiden tutkimisessa kairaus ei ole myöskään järin luotettava menetelmä, koska ko. haitta-aineet saattavat haihtua kairauksen aiheuttaman kitkan ja kuumuuden ym. seurauksena.

Selvityksestä todetuista epävarmuuksista johtuen kaavaan tulisi sisällyttää pima – merkintä. Vähintään asuinrakennusten korttelialueille ELY-keskus suosittaa lisättäväksi merkintää, joka edellyttää selvittämään ennen rakentamiseen ryhtymistä tarkemmin maaperän puhdistustarpeen.

LUONTO

Hakametsän asemakaavan alueelta on laadittu liito-oravaselvitys vuonna 2020, lisäksi alue on sisältynyt Tampereen kantakaupungin liito-oravaselvitykseen 2016 sekä kantakaupungin liito-oravaseurantaan 2017. Hankealueelta ei ko. selvityksissä ole tehty havaintoja liito-oravasta, mutta alueen eteläosassa metsäisellä alueella on todettu liito-oravalle soveliasta elinympäristöä. Soveltuvan alueen eteläreunasta, koirapuiston alueella havaittiin myös liito-oravan pesintään soveltuva kolohaapa.

Selvityksen mukaan liito-oravan kulkuyhteydet hankealueelle ja sen läpi ovat pääasiassa heikot tai puutteelliset. Hankealueen eteläosan metsiköstä ainoa hyvä yhteys on nykytilassa etelään Sammon valtatie yli Sandelinin puistoon. Kaava-alueelta itään, kohti Vuohenojaa, ei ole suoraa liito-oravalle soveltuvaa yhteyttä. Nykytilassaan heikohko yhteys hankealueelta itään kulkee Sammon valtatie eteläpiennarta myöten. Hankealueen läpi pohjoiseen johtavat yhteydet ovat selvityksen mukaan erittäin heikot ja puutteelliset. Hankealueen länsireunassa kasvaa yksittäinen puurivistö, johon liitomatka eteläosan metsäalueelta on yli 60 metriä. Hippospuistossa yhteys jatkuu hyvänä. Myös hankealueen itäreunassa kasvaa yksittäisiä puurivistöjä, mutta liitomatkat jäävät monin paikoin liian pitkiksi. Yhteys pohjoiseen jatkuu Tapiolanpuistossa hyvänä. Hankealueella sijaitseva Tartonpuisto ei nykytilassaan tue yhteyksiä juurikaan, sillä se on hyvin harvapuustoinen. Liito-oravaselvityksen mukaan hankealueelta ei nykytilassaan ole toimivaa yhteyttä Hervannan valtavyälän yli länteen. Valtavyälän ylityskohdat sijoittuvat luultavasti hankealueen pohjois- ja eteläpuolille.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaava-alueen eteläosassa sijaitsevalla metsäalueella liito-oravalle soveltuvine elinympäristöineen, sekä kaava-alueen puustoisilla kulkuyhteyksillä (osin kehittämistarvetta) on merkitystä osana laajempaa liito-oravan elinympäristöverkostoa ja ekologista verkostoa. Asemakaavassa liito-oravalle soveltuva elinympäristö on osana suojaviheraluetta EV-8. Kaavamääräyksissä olisi kuitenkin perusteltua huomioida alueen puuston säilyttäminen liito-oravalle soveltuvana (mm. kolopuiden säästäminen).

Kaava-alueella on myös perusteltua säilyttää ja mahdollisuuksien mukaan kehittää liito-oravan kulkuyhteyksiä, huomioiden yhteystarpeet ympäröiville alueille ja laajemmin liito-oravan elinympäristöverkostossa. Kaavaluonnoksessa EV-8 -alueelta pohjoiseen alueen itäreunalle on merkitty puistoalueiksi nykytilassaan osin puuttomia alueita. Niiden toimivuus liito-oravan kulkuyhteytenä edellyttäisi puustoistutuksia. Liito-oravan kulkuyhteys Sammon valtatie yli on tärkeää turvata kaavaratkaisuissa, sekä mahdollisuuksien mukaan kehittää puustoisia yhteyksiä pohjoiseen esim. puustoistutuksilla. Myös kytkentä alueen ulkopuolelle luoteeseen johtavalle kulkuyhteydelle olisi hyvä huomioida. Kaava-alueen itäreunassa pohjoiseen johtava puustoinen yhteystarve kytkeytyy kantakaupungin yleiskaavan

ohjeelliseen virkistysyhteyteen ja alueen pohjoisosassa Hippospuiston ja Tapiolanpuiston välillä yhteystarve kytkeytyy yleiskaavan keskuspuistoverkoston. Kaava-alueen kaakkoisosan kautta kulkee kantakaupungin yleiskaavan ohjeellinen ekologinen yhteys.

Luontoselvityksessä alueelta on löydetty myös uhanalaisen ja rauhoitetun lahkaviosammalen itujuväsryhmiä. Itujuväsryhmiä löytyi kaikkiaan kuudelta kasvupaikalta, lähinnä lahkannoilta. Havaintopisteet sijoittuvat asemakaavaluonnoksen suojaviheralueelle tai sen reunalle, sekä osin s-11 -merkinnän alueelle. Luontoselvityksessä inventointialueelta tavattuja kasvupaikkoja ei ole rajattu ydinalueeksi eristyneisyyden, pienialaisuuden sekä soveltuvien kasvupaikkojen vähyyden vuoksi. Lahkaviosammal on luonnonsuojelulain 42 §:n nojalla rauhoitettu laji ja uhanalaisuudeltaan edelleenkin erittäin uhanalainen (EN). Luonnonsuojelulain 48 §:n mukaan lajirauhoitus ei estä alueen käyttämistä maa- ja metsätalouteen tai rakennustoimintaan eikä rakennuksen tai laitteen tarkoituksenmukaista käyttämistä. Tällöin on kuitenkin vältettävä vahingoittamista tai häiritsemistä rauhoitettuja eläimiä ja kasveja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan myös lahkaviosammalen yksittäisiä kasvupaikkoja tulee mahdollisuuksien mukaan pyrkiä turvaamaan kaavaratkaisuissa. Kaavamääräyksillä olisi myös perusteltua ohjata lahopuuston säilyttämiseen alueella.

Kaava-alueelta on myös laadittu lepakkoselvitys, jossa alueelta ei havaittu lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Alueella ei myöskään selvitysten perusteella ole tiedossa lepakoille tärkeäksi luokiteltavia saalistusalueita tai liikkumisreittejä. Pohjanlepakot kuitenkin käyttävät alueen kaakkoisosaa melko säännöllisesti saalistusalueena ja kaava-alueen ulkopuolella luoteiseen ja pohjoiseen on mahdollisia lepakoille tärkeitä siirtymäreittejä. Lepakoiden esiintymistä olisi suositeltavaa huomioida mm. valaistuksen suunnittelussa.

JATKOTOIMET

ELY-keskus esittää valmiutensa luonnosvaiheen työneuvotteluun. Kaavaehdotus pyydetään toimittamaan ELY-keskukseen lausunnon antamista varten.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt ylitarkastaja Esa Hoffrén ja ratkaissut yksikön päällikkö Pauliina Pelkonen.

TIEDOKSI MK, SH

JAKELU

Pirkanmaan maakuntamuseo

Pirkanmaan maakuntaliitto

Tämä asiakirja PIRELY/7833/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/7833/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hoffren Esa 10.10.2022 15:14

Ratkaisija Pelkonen Pauliina 10.10.2022 15:14

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO

29.09.2022 DIAR: 667/2022

Tampereen kaupunki
Kaupunkiympäristö
Kaupunkisuunnittelu
Asemakaavoitus
PL 487
33101 Tampere

kapakaava@tampere.fi

Lausuntopyyntö 8.9.2022

TAMPERE, KISSANMAA, KALEVA, UUSIKYLÄ, HAKAMETSÄN URHEILUALUEEN UUDISTAMINEN, TARKISTETTU OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA SEKÄ VALMISTELUAINEISTO, ASEMAKAAVA NRO 8792. (TRE:5198/10.02.01/2019)

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainitusta hankkeesta. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa Hakametsän urheilualan kehittäminen liikunnan, urheilun ja liikuntatutkimuksen kampukseksi. Lisäksi alueelle ollaan osoittamassa runsaasti uutta asuinrakentamista. Maakuntamuseo on antanut lausunnon (DIAR: 626/2019) kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Hakametsän jäähallin alue on osa maakunnallisesti arvokasta Kissanmaan, Hipposkylän ja Hakametsän jäähallin rakennettua kulttuuriympäristöä. Jäähalli kuuluu arvoalueen ydinkohteisiin. Hakametsän jäähallilla (Jaakko Tähtinen, 1965) on valtakunnallisestikin merkittävää urheiluhistoriallista arvoa, ja se on huomioitu Museoviraston laatimassa *Liikuntaympäristöjen inventoinnissa 2011-2012*. Jäähallista on laadittu rakennushistoriallinen selvitys (Arkkitehtitoimisto Seija Hirvikallio, 2015), jonka mukaan Hakametsän jäähallilla on kulttuurihistoriallista arvoa maisemallisena dominanttina, hienosti alkuperäiset piirteensä säilyttäneenä 1960-luvun arkkitehtuurin ja teknisen rakenneratkaisun merkkiteoksena sekä toiminnallisesti onnistuneena, historiallisesti merkittävänä urheiluhallina.

Asemakaavaluonnoksessa Hakametsän jäähalli on suojeltu asianmukaisesti merkinnällä sr-8: "Rakennustaiteellisesti arvokas ja kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas ja kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy." sekä yleismääräyksellä, jonka mukaan: "Hakametsän vanhan jäähallin (Haka 1) päättila tulee säilyttää yhtenä, avoimena, kenttään ja katsomoon jakautuvana tilana." Jäähallille on rajattu oma, itsenäinen rakennusala, joka kytkeytyy eteläosastaan liitososalla mahdolliseen uuteen, kolmikerroksiseen urheilu- tai liikuntarakennuksen rakennusalaan. Jäähallin ympäristöön osoitetaan runsaasti uudisrakentamista asuin-, liike-, toimisto- ja keskustatointoja varten. Katu- ja aukiojärjestelyt avaavat jäähallilta näkymiä mm. keskeisiin Hervannan valtavyhlän ja Kissanmaankadun suuntiin. Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että Hakametsän jäähallin keskeiset arvot on turvattu näillä ratkaisulla riittä-

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO Museokeskus Vapriikki,

Alaverstaanraitti 5, 33101 Tampere. Puh. 040 6730784. Fax: 03 5656 5141

Sähköposti: pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi www.vapriikki.fi

västi. Rakennus säilyy urheiluhallina, ja myös sen itsenäinen monumentin luonne ja tunnistettava, arkkitehtonisesti ja rekennusteknisesti merkittävä ulkoasu säilyvät. Rakennuksen kaupunkikuvallinen rooli heikkenee nykyisille parkkialueille sijoittuvan täydennysrakentamisen myötä, mutta jäähalliin säilyy kuitenkin näkymäyhteyksiä merkittävimmistä näkymäsuunnista.

Hanke tulee toteutuessaan muuttamaan huomattavasti maakunnallisesti arvokasta Kissanmaan, Hipposkylän ja Hakametsän jäähallin rakennettua kulttuuriympäristöä. Arvoalueen eteläosaan, Tartonpuiston ja hiekkakentän alueille jäähallin ja Tapiolan puiston väliin, rakentuu kaksi asuinkorttelia. Kortteleiden väliin sekä itä- ja eteläpuolelle on osoitettu puistoaluetta, ja rakennusten korkeuksia on sovitettu ympäröivän rakennuskannan mukaan. Näistä sopeutustoimista huolimatta muutos on merkittävä.

Tartonpuisto on perustettu vuonna 1999 Tampereen juhliessa 220-vuotista olemassaoloaan. Aiemmin alue oli urheilukenttää reunustava viheralue. Tartonpuisto viittaa Tampereen virolaiseen ystävyyskaupunkiin. Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että Tartonpuistolla on kulttuurihistoriallista arvoa osana Tampereen puistohistoriaa ja ystävyyskaupunkitoimintaa sekä kaupunkikuvallista arvoa Kissanmaan Tapiolanpuiston visuaalisena jatkeena. Takahuhdintie kuitenkin rajaa Tartonpuiston Tapiolanpuistosta, ja Tartonpuisto ilmentää ensi sijassa 2000-luvun taitteen voimakkaasti rakennettua puistosuunnittelua ja eroaa näin luonteeltaan selkeästi vanhemmasta ja perinteisemmästä Tapiolanpuistosta. Maakuntamuseo katsoo, että Tartonpuistolla ei ole sellaisia tunnistettuja kulttuuriympäristön arvoja, jotka estäisivät siihen kohdistuvat muutokset. Kissanmaan, Hipposkylän ja Hakametsän jäähallin maakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön eteläosan kulttuuriympäristöarvot kytkeytyvät ensi sijassa Hakametsän jäähalliin. Näin ollen alueelle on kulttuuriympäristön arvojen osalta mahdollista osoittaa sellaista uudisrakentamista, joka huomioi jäähallin kulttuurihistorialliset arvot.

Asemakaavaluonnoksessa uudisrakentamista ohjataan asianmukaisesti merkinnällä ym-8: "Uudisrakennusten sopeutumiseen kaupunginosakokonaisuuteen ja katu kuvaan on kiinnitettävä erityistä huomiota." Merkintä ei kuitenkaan koske yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialuetta. Pirkanmaan maakuntamuseo kehottaa Tampereen kaupunkia vielä harkitsemaan kyseistä kaavamääräystä myös kaava-alueella sijaitsevan lämpövoimalaitoksen alueelle. Se sijoittuu kaupunkikuvallisesti keskeiseen paikkaan, jolloin alueelle mahdollisesti tulevaisuudessa toteutuvassa rakentamisessa olisi tärkeää kiinnittää huomiota myös suunnittelun kaupunkikuvalliseen laatuun.

Nähtävillä oleva kaavakuvaus on vielä kesken. Kaavakuvauksessa erityisesti kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön kohdistuvien vaikutusten arviointia tulee syventää. Lisäksi on syytä kirjata kaavakuvaukseen maakuntakaavan kaava-alueetta koskevan ohjausvaikutuksen yhteyteen Kissanmaan, Hipposkylän ja Hakametsän jäähallin maakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön alueeseen kohdistuva suunnittelumääräys: "Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä tulee turvata ja edistää alueen kaupunkikuvan ja rakennusperinnön arvojen säilymistä ja edelleen kehittämistä. Uusi

rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen."

Kaavaehdotus pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseoon lausuntoa varten.

Yksikön päällikkö

Anna Lyyra-Seppänen

Tutkija

Miinu Mäkelä

Tiedoksi: Pirkanmaan liitto; Pirkanmaan ELY-keskus/Y-vastuualue/Yhdyskunnat ja luonto; Museovirasto/Kulttuuriympäristöpalvelut

MM/mm

Lehtonen Sirpa Maarit

Lähettäjä: Sten Tapio
Lähetetty: maanantai, 19. syyskuuta 2022 11:56
Vastaanottaja: kapakaava
Aihe: Kaava 8792, Kissanmaa, Kaleva, Uusikylä

Hei

Sain Pekka Mutikaiselta tehtäväkseni kommentoida Hakametsä Sportcampuksen esittelyaineistoa. Seuraavassa huomioitani siitä:

- Lämpölaitoksen ja öljysäiliön aiheuttamien onnettomuusriskien ja -vaarojen vaikutuksista on taidettu tehdä ns. vaaranarvio. Se on materiaalissa, mutta en saanut sitä avatuksi. Haluaisin paneutua siihen tarkemmin.
- Asuinrakennusten osalta tulee huolehtia asuntojen varatiestä. Jos varatiet toteutetaan nojautuen pelastustiehen, niin pelastustien ja asunnon varatien välissä ei saa olla nosto estäviä puita. Havainnekuvassa oli joissakin kohdissa esitetty olevan puita rakennuksen vieressä.
- Uusien paloasemien rakentamiseksi on hankkeet käynnissä. Sijainteja ei käsittäkseni ole vielä lyöty lukkoon. Tämä sportcampus-hanke lisää kerrosalaa alueella merkittävästi, mikä saattaa aiheuttaa myös vaatimuksen rakentaa paloasema lähelle tätä aluetta.

Ei tullut tässä vaiheessa muuta mieleen tästä kaava-asiasta.

Tapio Stén

Vs. valvontapäällikkö
Pirkanmaan pelastuslaitos
Satakunnankatu 16
33100 TAMPERE
puh. 040 740 9025
tapio.sten@tampere.fi
www.pirkanmaanpelastuslaitos.fi

Tampereen Sähkölaitos
Energia-yksikkö
Paavo Knaapi

27.9.2022

Tampereen Kaupunki
Kaupunkiympäristön suunnittelu
Asemakaavoitus
kirjaamo@tampere.fi

Lausunto osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan KISSANMAA, KALEVA, UUSIKYLÄ, Hakametsän urheilualueen uudistaminen, Asemakaava nro 8792, Diaarinumero TRE: 5198/10.02.01/2019

Seuraavassa kuvassa on esitetty Hakametsän lämpökeskuksen toiminnan ja huoltovarmuuden edellyttämien öljykuljetusten vaatimat aluevaraukset ja varoalueet.

Muutokset valmisteluvaiheen aineistoon lisättyinä:

Lisäksi haluamme huomauttaa, että edellä olevaa asiaa on kuluneen vuoden aikana käsitelty hyvässä yhteistyössä ja ymmärryksessä kaupungin kanssa, mutta tässä lausunnossa olevia polttoainehuoltoon liittyviä varoalueita ei ole kuitenkaan riittävästi huomioitu kaavan suunnitteluaineistossa. Polttoainehuoltoon liittyvät laitteistot on uusittu vaatimusten mukaisiksi vuonna 2017, uudelleen järjestelyn aiheuttama kustannus pitää sisällyttää alueen uudelleen rakentamisen kustannuksiin.

Olemme lisäksi toimittaneet jo aikaisemmin tietoa vaara-alueista liittyen lämpökeskuksen toiminnan laatuun sekä siitä aiheutuviin tarpeisiin huomioida mahdollisten poikkeustilanteiden aiheuttamat palo- ja painevaikutukset. Näiden riittävää huomiointia ei pysty suunnitteluaineiston perusteella toteamaan. Tarkempien alueen suunnitelmien lähtötietojen selvittämiseksi on laadittava laitoksen palo- ja painevaikutusten vaaranarviointi.

Lisätietoja Tampereen Sähkölaitoksen osalta antaa tarvittaessa Tuotantopäällikkö Jari Pinomäki, jari.pinomaki@sahkolaitos.fi

Liitteet	Ei liitteitä
Jakelu	kirjaamo@tampere.fi
Tiedoksi	Tuotantopäällikkö Jari Pinomäki, jari.pinomaki@sahkolaitos.fi , Kehityspäällikkö Timo Heinonen timo.heinonen@sahkolaitos.fi

Lehtonen Sirpa Maarit

Lähetetty: Alakastari Jari <jari.alakastari@sahkolaitos.fi>
Lähetetty: keskiviikko, 28. syyskuuta 2022 7:51
Vastaanottaja: kapakaava
Aihe: KISSANMAA, KALEVA, UUSIKYLÄ, Hakametsän urheilualueen uudistaminen, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineisto, asemakaava nro 8792. (TRE:5198/10.02.01/2019)

Moi,

Uusien talojen takia ja niiden kasvavan tehotarpeen takia tarvitaan puistomuuntamoille paikkoja Hakametsän alueella. Alla kuvaa mahdollisista paikoista alueella.

Lehtonen Sirpa Maarit

Lähettäjä: Juhe Hanna
Lähetetty: torstai, 29. syyskuuta 2022 9:05
Vastaanottaja: kapakaava
Aihe: VS: Tiedoksi asemakaava-aineisto nro 8792, Hakametsän urheilualueen uudistaminen

Hei,

Terveystarkastuksesta kommentteina:

Elinympäristön viihtyisyys ja terveellisyys tulee olemaan jatkossa merkittävä tekijä asuinpaikan valinnassa, joten terveysvaikutusten arviointi olisi syytä nostaa kaavakuvauksessa paremmin esiin. Elinympäristön terveellisyys on myös vetovoimaa lisäävää tekijä. Tampere korostaa urbaania rakennetta ja kaupunkikuvallisen ilmeen hakemista, mikä voi jättää terveelliseen elinympäristöön liittyvät näkökulmat sivuun, vaikka terveysvaikutuksia arvioidaankin kaavaprosessissa useissa eri yhteyksissä. Kaavasunnittelussa tulee huolehtia, että elinympäristön viihtyisyys alueen suunnittelussa toteutuu ja lisäksi pitää huolta riittävästä elinympäristön viihtyvyyttä lisäävistä tekijöistä alueella. Näihin kuuluvat mm. viheralueet, metsäiset tai puistomaiset ulkoilualueet. Elinympäristö ja sen viihtyisyys sekä turvallisuus vaikuttavat keskeisesti ihmisen hyvinvointiin.

Asumiseen ja muille melulle herkkiin toimintoihin käytettävien rakennusten ulkovaipan ääneneristävyyden lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB. Asunnon sisällä päiväajan (klo 7–22) keskiäänitason toimenpideraja on 35 dB ja yöajan (klo 22–7) keskiäänitason toimenpideraja 30 dB. Lisäksi asunnon tuulettamismahdollisuus ilman melusta aiheutuvaa haittaa on osoitettava jatkosuunnittelun yhteydessä.

Liike- ja harrastustoimintaa palvelevien rakennusten sijoittelussa tulee huomioida, ettei niistä aiheudu terveystarkastuslain tarkoittamaa haittaa, esim. melua, hajua tms. asuntoihin. Piha-alueella tulee huomioida paahteiset hellekaudet huolehtimalla riittävästä keinotekoisesta varjostuksesta erityisesti lasten käytössä olevilla piha-alueilla, jos aluetta varjostavaa puustoa ei ympäristössä ole. Pihan pinnoituksissa ja varjostuksissa tulee suosia luonnonkasveja.

Mahdollisten asuinrakennusten suunnittelussa tulee lisäksi huomioida kaavatyön yhteydessä teetetty ilmanlaatuselvitys Hakametsän lämpövoimalan päästöjen osalta. Uusien rakennusten ilmanotto tulee suunnitella niin, että asuntoihin ja rakennuksiin otetaan puhdasta korvausilmaa.

ystävällisin terveisin,

Hanna Juhe

Hanna Juhe
Terveystarkastaja
040 178 9001
hanna.juhe@tampere.fi

Tampereen kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue
Terveystarkastus
PL 487
33101 Tampere
www.tampere.fi

www.tampere.fi/koronavirus

Asioidessasi Tampereen ympäristöterveydessä, käsittelemme henkilötietojasi siltä osin kuin se on asian hoitamiseksi tarpeellista. [Tietosuojaseloste](#) rekisteristä, johon antamasi tiedot tallennetaan.

[Lisätietoja Tampereen kaupungin tietosuojasta](#)

Lähetäjä: Lehtonen Sirpa Maarit <Sirpa.Lehtonen@tampere.fi> **Puolesta** kapakaava

Lähetetty: torstai, 8. syyskuuta 2022 14:30

Aihe: Tiedoksi asemakaava-aineisto nro 8792, Hakametsän urheilualueen uudistaminen

Tiedoksi yksikölle,

Nähtäville on kuulutettu seuraava valmistelussa oleva asemakaava-aineisto koskien:

KISSANMAA, KALEVA, UUSIKYLÄ, Hakametsän urheilualueen uudistaminen, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineisto, asemakaava nro 8792. (TRE:5198/10.02.01/2019)

<http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8792>

Mahdolliset palautteet tulee toimittaa **29.9.2022** os. kapakaava@tampere.fi

Ystävällisin terveisin

Sirpa Lehtonen

kaavoitussihteeri

040 800 7904

sirpa.lehtonen@tampere.fi

TAMPEREEN KAUPUNKI

Kaupunkiympäristö

Kaupunkisuunnittelu

Asemakaavoitus

Frenckellinaukio 2 B

PL 487

33101 Tampere

www.tampere.fi

Lehtonen Sirpa Maarit

Lähettäjä: Heinonen Pekka
Lähetetty: tiistai, 27. syyskuuta 2022 11:02
Vastaanottaja: kapakaava
Aihe: VS: Tiedoksi asemakaava-aineisto nro 8792, Hakametsän urheilualueen uudistaminen

Hei, ohessa kommentit huleveden hallinnan näkökulmasta.

KISSANMAA, KALEVA, UUSIKYLÄ, Hakametsän urheilualueen uudistaminen, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineisto, asemakaava nro 8792. (TRE:5198/10.02.01/2019)
<http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8792>

Hulevesiselvitys laadittu valmisteluvaiheessa, mutta sitä tulee edelleen tarkentaa ja yhteensovittaa muun suunnittelun kanssa ehdotusvaiheessa.

Pekka Heinonen

Erikoissuunnittelija, hulevesiasiantuntija
040 846 9458
pekka.heinonen@tampere.fi

Tampereen kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue
Kaupunkiympäristön suunnittelu
Viheralueet ja hulevedet yksikkö
Frenckellinaukio 2 B
PL 487
33101 Tampere
www.tampere.fi

Lähettäjä: Lehtonen Sirpa Maarit <Sirpa.Lehtonen@tampere.fi> **Puolesta** kapakaava
Lähetetty: torstai, 8. syyskuuta 2022 14:30
Aihe: Tiedoksi asemakaava-aineisto nro 8792, Hakametsän urheilualueen uudistaminen

Tiedoksi yksikölle.

Nähtäville on kuulutettu seuraava valmistelussa oleva asemakaava-aineisto koskien:

KISSANMAA, KALEVA, UUSIKYLÄ, Hakametsän urheilualueen uudistaminen, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineisto, asemakaava nro 8792. (TRE:5198/10.02.01/2019)
<http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8792>

Mahdolliset palautteet tulee toimittaa **29.9.2022** os. kapakaava@tampere.fi

Ystävällisin terveisin

Sirpa Lehtonen

kaavoitussihteeri
040 800 7904
sirpa.lehtonen@tampere.fi

Kaupunkiympäristö
Kaupunkisuunnittelu

Asemakaavoitus
Frenckellinaukio 2 B
PL 487
33101 Tampere
www.tampere.fi

Lehtonen Sirpa Maarit

Lähettäjä: Nousiainen Anni
Lähetetty: torstai, 29. syyskuuta 2022 17:41
Vastaanottaja: kapakaava
Kopio: Skippari Kati K
Aihe: Asemakaava-aineisto nro 8792, Hakametsän urheilualueen uudistaminen_YSU kommentit

KISSANMAA, KALEVA, UUSIKYLÄ, Hakametsän urheilualueen uudistaminen, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineisto, asemakaava nro 8792. (TRE:5198/10.02.01/2019)
<http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8792>

Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman kommentoitaessa ympäristönsuojelu nosti esiin alueelle kohdistuvan keskuspuistoverkoston merkinnän, Hakametsän metsäalueen säilyttämisen ja Tampereen metsäekologisen verkoston kehittämistarpeen alueen itäreunassa pohjois-etelä-suunnassa. Asemakaavaluonnoksessa on osoitettu merkittävää lisärakentamista lähes koko keskuspuistoverkoston merkinnälle Tartonpuistoon ja Kentänlaidan suojaviheralueelle, sekä asemakaavassa säilytettäväksi osoitetulle lähiviheralueelle Uudenkylänpuistoon. Hakametsän metsä on asemakaavaluonnoksessa säilytetty. Luonnoksen kerrosneliömäärä ylittää asemakaavaohjelmaan kirjatut tavoitteet.

Esitetty asemakaavaluonnos ei ole linjassa kaupungin strategian luonnon monimuotoisuustavoitteiden kanssa, eikä myöskään kaupungin asunto- ja maapolitiikan linjauksien kanssa. Kaupunkistrategian hiilineutraaleja tekoja-osan tavoitteena kuluvalle valtuustokaudella on, että luonnon monimuotoisuus kaupunkiympäristössä on vahvistunut ja todennettavissa. Tavoitetta toteutetaan kesäkuussa 2022 hyväksytyllä LUMO-ohjelmalla, jonka päätavoitteisiin puolestaan kuuluvat mm. kaupunkiluonnon monimuotoisuus sekä ekologisten verkostojen toimivuus ja kattavuus. Ekologisten verkostojen osalta yksi keskeisimpiä toteutuskeinoja ohjelmassa on ekologisten yhteyksien osoittaminen yleiskaavassa, jonka kautta ne tulevat huomioitavaksi edelleen tarkemman suunnittelun tasoilla. Ekologiset yhteydet onkin huomioitu yleispiirteisesti myös nykyisessä lainvoimaisessa yleiskaavassa keskuspuistoverkoston, ohjeellisen ekologisen yhteyden, ohjeellisen viherverkoston kehitystarpeen sekä ohjeellisen virkistysyhteyden merkinnöissä. Keskuspuistoverkoston määräys ei mahdollista merkittävää lisärakentamista.

Keskuspuistoverkoston määräys koskee kaava-alueella koko Tartonpuistoa, Hippospuiston eteläreunaa, Pelikatua ja Kentänlaidan suojaviheraluetta. Esitettyssä kaavaluonnoksessa ainoa keskuspuistoverkoston säilyvä osa on pieni reuna Hippospuistoa, joka ekologisen yhteyden näkökulmasta on kapea jo nykyisellään, sillä Hippospuiston kaakkoisnurkan noin 10 metriä leveästä "hännästä" 3,5 metriä on jäljelle jäävää aluetta entisestään pirstovaa jalankulun ja polkupyöräilyn väylää. Tätä keskuspuistoverkoston kapeikkopaikkaa pyrittiin kehittämään tuoreessa, vuonna 2019 valmistuneessa asemakaavassa 8489, jolloin Hakametsän hallin alueen kaavasta 7528 osa YU (Urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue) -alueesta osoitettiin suojaviheralueeksi (EV, Kentänlaita). Esitettyssä luonnoksessa tuo ekologista verkostoa paikkaava suojaviheralue tuhoutuu kokonaan. Tämä hiljattain voimassa olevan yleiskaavan perusteella muodostettu suojaviheralue tulee kaavassa säilyttää kokonaisuudessaan. Nykyisen Tartonpuiston alueelle kaavaluonnoksessa osoitetut kapeat, pitkät ja kulkuväylien halkomat VP-alueet eivät ole riittäviä ekologisen yhteyksien ja alueen muun käytön yhdistämisen näkökulmasta.

Tampereen asunto- ja maapolitiikan linjauksissa vuosille 2022-2025 luonnon monimuotoisuutta huomioivana toimenpiteenä on mainittu täydennysrakentamisen, luonnon monimuotoisuuden ja ilmastomuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen tavoitteiden yhdistäminen parhaalla mahdollisella tavalla. Luonnon monimuotoisuutta pyritään linjauksen mukaan edistämään rakentamisessa mm. huomioimalla yleiskaavan periaatteet asemakaavoitettujen puistojen ja virkistysalueiden määrän säilymisestä ja niiden hyvän saavutettavuuden turvaamisesta. Esitetyllä kaavaratkaisulla heikennetään asemakaavoitettujen puistojen ja -virkistysalueiden määrää usealla hehtaarilla Tartonpuiston ja Uudenkylänpuiston alueilla. Heikennyksen suhteellinen vaikutus on tätäkin suurempi, kun huomioidaan lähialueen merkittävä asukasmäärän lisääntyminen tämän kaavan, asekaavan 8489, vireillä olevan asemakaavan 8826 ja asemakaavaohjelman 2022-2026 kohteen 45 Hakametsä Sandelinipuisto osalta. Rakentaminen asemakaavoitetulle viherverkostolle, erityisesti yleiskaavassa keskuspuistoverkostoksi osoitetuilla alueilla, tuhoaa kaupungin pitkän aikavälin mahdollisuudet luonnon

monimuotoisuuden turvaamisessa ja ekologisten yhteyksien kehittämisessä, sekä vähentää kaupungin mahdollisuuksia hallita ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä, kuten hulevesitulvia tai lämpösaarekeilmiön lieventämistä, kaupungin viheralueilla. Asemakaavoitetuille viher- ja suojaviheralueille ei tule osoittaa kaavamutoksessa lisärakentamista.

Koska esitetty lisärakentaminen keskuspuistoverkostolle on selkeässä ristiriidassa kaupunkistrategian, kaupungin lainvoimaisen yleiskaavan, luonnon monimuotoisuusohjelman sekä kaupungin asunto- ja maapoliittisten linjauksien luonnon monimuotoisuutta ja viheralueiden säilyttämistä koskevien tavoitteiden kanssa, on kaavaprosessissa tutkittava myös sellaisia vaihtoehtoja, jotka ovat yhteneviä mainittujen tavoitteiden kanssa.

Ajoyhteys lämpölaitoksen öljysäiliölle kulku on nykyisin alueen itäpuolelta. On syytä varmistaa, että luonnoksessa esitetty poistuva kulkuyhteys itäpuolella ei haittaa laitoksen toimintaa.

Anni Nousiainen

ympäristösuunnittelija

0401391753

etu.sukunimi@tampere.fi

Tampereen kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue
Ympäristönsuojelu
Frenckellinaukio 2
PL 487
33101 Tampere
www.tampere.fi

Lähtöajaja: Lehtonen Sirpa Maarit <Sirpa.Lehtonen@tampere.fi> **Puolesta** kapakaava

Lähetetty: torstai, 8. syyskuuta 2022 14:30

Aihe: Tiedoksi asemakaava-aineisto nro 8792, Hakametsän urheilualueen uudistaminen

Tiedoksi yksikölle,

Nähtäville on kuulutettu seuraava valmistelussa oleva asemakaava-aineisto koskien:

KISSANMAA, KALEVA, UUSIKYLÄ, Hakametsän urheilualueen uudistaminen, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineisto, asemakaava nro 8792. (TRE:5198/10.02.01/2019)

<http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8792>

Mahdolliset palautteet tulee toimittaa **29.9.2022** os. kapakaava@tampere.fi

Ystävällisin terveisin

Sirpa Lehtonen

kaavoitussihteeri

040 800 7904

sirpa.lehtonen@tampere.fi

Kaupunkiympäristö
Kaupunkisuunnittelu
Asemakaavoitus
Frenckellinaukio 2 B
PL 487

Kaupunkikuvatoimikunta

LAUSUNTO 4.10.2022

Hakametsän Sport Campus, kaavaluonnos, Kissanmaankatu 31

Kaupunkikuvatoimikunta pitää alueen kehitystä puollettavana, mutta haasteita luo tehokkaan rakentamisen ja pientaloalueen rajapinta. Kaupunkikuvatoimikunta pitäisi parempana laajemman alueen asemakaavallista tutkimista, sillä uusi kaava-alue rajautuu 1950-luvun asemakaavaan ja alueen kehittyminen voi poikia kiinteistökehityshankkeita myös vanhalla kaava-alueella.

Tartonpuiston tehokkaan rakentamisen liittymistä vanhaan alueeseen tulee edelleen kehittää. Parkkilaitos puiston laidalla on hyvin vallitseva ja erilaisten kaupunkitilojen yhteentörmäys on raju. Toimikunta esitti huolen puistojen ja viherreittien säilymisestä alueella. Harrastus- ja liikuntapalvelujen saavutettavuus alueella tulee myös jatkossa turvata.

Kaavassa esitetty Hakametsän suojelu on ristiriidassa aiemmin toimikunnalle esitettyjen kevyenliikenteen reittien ja ramppirakennelmien kanssa.

Asuinkortteleiden ja paikoituslaitosten yhteensovitusta tulee vielä tarkastella. Jos asumiselle osoitetut rakennusalat mahdollistavat keskikäytäväratkaisun ja asuntojen avautumisen yhteen suuntaan, on vaarana, että osasta asuntoja avautuu näkymiä ainoastaan paikoituslaitosta vasten.

Asemakaavamääräyksiä tulee vielä tarkastella ja miettiä, mitkä ovat olennaisimpia kaupunkikuvallisia tavoitteita massan muodon ja materiaalien suhteen. Kaavassa voisi tavoitella yleisempiä laadun määrittelyjä kuin esimerkiksi tarkkoja materiaalimerkintöjä.

Alueelle muodostuvaan kaupunkikuvaan vaikuttavat merkittävästi myös katu- ja puistosuunnitelmat ja ne tuleekin esitellä kaupunkikuvatoimikunnalle. Keskeisestä aukiosta toivotaan monimuotoista ja palveluiltaan monipuolista tapahtuma-aukiota, ei ainoastaan rajattuja pelikenttiä. Pelastustiet tulee huomioida jo puistosuunnitelmissa.

Kaupunkikuvatoimikunta haluaa hankkeen uudelleen käsittelyyn, kun suunnitelmaa on kehitetty.

Lisätiedot: Anne Liimola, pj. etunimi.sukunimi@tampere.fi

Tiedoksi:	Raija Mikkola	Tampereen kaupunki
	Oona Haimi	Tampere, kehitysohjelmat-yksikkö
	Mikko Heikkinen	Peab
	Mika Rauhala	Peab
	Jaakko Soronen	YH-rakennuttajat

